

Thái Bình

Chủ nhật

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

SỐ 593
Chủ nhật
Ngày 12 - 5 - 2019

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

QUỲNH PHỤ

Quyết liệt phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ lúa xuân

(Xem trang 2)

Hạnh phúc là khi giúp người khác thành công

Trang 2

Việc nhà - trách nhiệm không của riêng ai

Trang 5

Chúng ta đã bên nhau một thời thanh xuân ấy

(Xem trang 4)

Qua đình nghiêng nét bút

Trang 6

QUỲNH PHỤ

Quyết liệt phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ lúa xuân

■ TRỊNH CƯỜNG

Cùng các địa phương trong tỉnh, huyện Quỳnh Phụ đang thực hiện quyết liệt, đồng bộ nhiều giải pháp phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ lúa xuân cuối vụ theo chỉ đạo của UBND tỉnh.

Đến nay, trên địa bàn huyện Quỳnh Phụ, lúa xuân đã trở được khoảng trên 7.000 ha (hơn 50% diện tích). Đợt phòng, trừ sâu bệnh từ ngày 1 - 4/5, các địa phương cơ bản đã chỉ đạo quyết liệt, nông dân thực hiện nghiêm túc các biện pháp phòng, trừ theo đúng chỉ đạo của tỉnh và huyện. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của rãnh áp thấp trên cao những ngày đầu tháng 5, trên địa bàn huyện Quỳnh Phụ liên tục có mưa đã ảnh hưởng đến hiệu quả và tiến độ phun thuốc trừ sâu. Qua kiểm tra thực tế của các ngành chuyên môn, trên đồng ruộng, bệnh đạo ôn hại cổ bông và rầy các loại vẫn tiếp tục phát sinh gây hại, đặc biệt trong điều kiện thời tiết trời âm u, nắng mưa xen kẽ là điều kiện thuận lợi cho bệnh đạo ôn cổ bông gây hại lúa xuân. Theo dự báo của Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện, trên đồng ruộng, mật độ rầy tiếp tục gia tăng đến cuối tháng 5.

Xác định đây là đợt phòng, trừ sâu bệnh quan trọng, quyết định đến năng

suất lúa xuân nên những ngày này, trên các xứ đồng của xã An Dục, bà con nông dân đang tập trung ra đồng bảo vệ sản xuất. Ông Nguyễn Thế Hiến, Giám đốc HTX DVNN An Dục cho biết: Xã An Dục gieo cấy 295,1ha lúa xuân, trong đó, các giống lúa BC15, TBR225, QR1 chiếm trên 25% diện tích. Đến thời điểm này, hơn 70% diện tích lúa của địa phương đã trở bông. Sau khi nhận được các công điện, chỉ đạo của tỉnh và huyện, An Dục đã tập trung chỉ đạo quyết liệt nông dân phòng, trừ sâu bệnh, đặc biệt tập trung vào các đối tượng sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân, rầy các loại. Chủ động bám nắm đồng ruộng, thực hiện đúng theo hướng dẫn, khuyến cáo của các cơ quan chuyên môn, nông dân An Dục quyết tâm phấn đấu giành vụ xuân thắng lợi.

Xác định năng suất lúa xuân sẽ góp một phần đáng kể chia sẻ khó khăn trong sản xuất nông nghiệp nên Quỳnh Phụ quyết tâm thực hiện tốt công tác phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ lúa xuân cuối vụ. Ông Nguyễn Đình Triệu, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện cho biết: Huyện ủy, UBND huyện đã yêu cầu các xã, thị trấn và các đơn vị liên quan tập

Nông dân xã Quỳnh Hải (Quỳnh Phụ) phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ lúa xuân cuối vụ.

trung chỉ đạo, phân công cán bộ các ban, ngành, đoàn thể của địa phương phối hợp cùng cán bộ kỹ thuật của tỉnh tăng cường xuống cơ sở đôn đốc, hướng dẫn nông dân tăng cường kiểm tra đồng ruộng, kịp thời phát hiện những diện tích lúa nhiễm bệnh. Song song với đó, tiếp tục chỉ đạo, khuyến cáo nông dân những diện tích lúa xuân chưa kịp phun thuốc hoặc phun thuốc xong chưa được 3 giờ nếu gặp mưa phải tổ chức phun lại, thời gian phun trừ cho phép kéo dài đến ngày 6/5. Tập trung phun phòng bệnh đạo ôn cổ bông trên các giống lúa nhiễm như BC15, TBR225, nếp các loại... khi trở gặp mưa hoặc gặp không khí lạnh, nhất thiết phải phun trừ 2 lần. Phun lần 1 khi lúa thấp thỏ trở, phun trừ lần 2 khi lúa trở thoát hết số bông. Các địa phương vận động nông dân thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, phát hiện những

diện tích lúa bị nhiễm rầy có mật độ từ 800 con/m² (20 - 25 con/khóm) trở lên, sử dụng thuốc trừ rầy để phun trừ. Khuyến cáo nông dân từ nay đến cuối vụ tuyệt đối không bón thêm đạm, không phun các chất kích thích sinh trưởng cho lúa.

Để thực hiện hiệu quả công tác phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ lúa xuân cuối vụ, huyện cũng chỉ đạo các đơn vị chuyên môn điều tiết nước đầy đủ, cung ứng vật tư, thuốc bảo vệ thực vật đầy đủ số lượng, đáp ứng tốt nhu cầu của nông dân, kiên quyết xử lý các vi phạm, không để thuốc giả, thuốc kém chất lượng lưu hành trên thị trường... Đài TTTT huyện và các xã, thị trấn cũng tăng cường thời lượng phát sóng, phổ biến kỹ thuật phòng, trừ bệnh đạo ôn cổ bông và rầy các loại bảo vệ lúa xuân theo nguyên tắc "4 đúng" để nông dân tiếp thu và phòng, trừ có hiệu quả.

Hạnh phúc là khi giúp người khác thành công

■ TRÚC LÀNH
Đài TTTT Hưng Hà

Là đời thứ ba của dòng họ Trần ở thôn Kiều Trai, xã Minh Tân (Hưng Hà) nổi nghề mộc nhưng anh Trần Văn Dũng lại là người đầu tiên của dòng họ và của cả huyện được phong tặng danh hiệu nghệ nhân ưu tú khi mới ở tuổi 34. Anh còn là doanh nhân trẻ tiêu biểu vì cộng đồng và giành giải thưởng Lương Định Của năm 2014. Với anh, giải thưởng là quý giá nhưng điều trân quý hơn và làm anh hạnh phúc hơn đó là giúp nhiều người khác thành công, đặc biệt là người khuyết tật.

Anh Đình Văn Thu ở thôn Quang Trung, xã Minh Tân bẩm sinh đã bị câm điếc, hơn 10 năm trước anh chỉ sống vật vờ trong căn nhà không âm thanh, không tiếng động, bế tắc bủa vây. Nhưng khi nghe mọi người nói có anh Dũng thôn Kiều Trai nhận dạy nghề mộc cho người khuyết tật, anh Thu mạnh dạn đến học nghề. Thế là xưởng mộc lại thêm môn sinh khuyết tật, lại thêm một hy vọng cho cuộc sống mới. Thấm thoát 10 năm được anh Dũng dạy từ cách cầm bào, cầm đục đến nay đã thành nghề, nối dài ước mơ dạy nghề cho người khuyết tật của người thầy Trần Văn Dũng. Chị Trình Thị Nhuận, vợ anh Thu xúc động nói về những thành công của chồng: May mắn gặp chú Dũng, chú dạy nghề, tạo việc làm. Từ ngày làm cho chú Dũng công việc ổn định, có thu nhập, cuộc sống vợ chồng đỡ vất vả hơn trước rất nhiều.

Anh Dũng dạy nghề cho lao động địa phương.

Đối với anh Dũng, nghề mộc là nghề cha truyền con nối, từ lúc bé đủ sức cầm đục, cầm bào anh đã học và tỉ mỉ chau chuốt từng đường chạm nét khắc. Phần vì gia đình khó khăn, phần vì anh muốn biết các xưởng gỗ lớn có bí quyết gì mà tạo khối, tạo nét độc đáo cho hoa văn trên gỗ, vậy là anh đi học nghề. Vừa học vừa mở xưởng ở quê, những sản phẩm gỗ dân dụng ra đời rồi tiến tới là đồ gỗ

mỹ nghệ và cao cấp hơn là đồ thờ, là long đình phượng án, phục dựng kiến trúc đình, chùa. Thành công đến trên từng đơn hàng, từng sản phẩm ra thị trường, nhưng điều làm nên sự khác biệt của nghệ nhân Trần Văn Dũng là không giữ nghề cho riêng mình mà muốn truyền dạy nghề cho nhiều thanh niên trong huyện có việc làm, đặc biệt ưu tiên thanh niên khuyết tật. Anh cho biết: Phải dạy

những người khuyết tật thì mới cảm nhận được những khó khăn chứ nói ra không thể biết hết được. Các bạn khuyết tật không nghe được, không nói được nên trao đổi giữa mình và các bạn rất khó khăn. Một sản phẩm phải mất 7 - 8 lần mới quen.

Sinh ra ở làng, lớn lên anh Dũng lại cùng người dân trong làng mở xưởng, tìm và tạo việc làm cho người lao động. Chính anh đã cùng lãnh đạo xã giải bài toán việc làm và thu nhập cho lao động nông thôn. Sau 20 năm làm nghề, đã có biết bao vết sẹo trên đôi tay, hành trình đến với thành công của nghệ nhân Trần Văn Dũng không thiếu những gian nan, vất vả nhưng anh không hề kể về khó khăn mà chỉ vui niềm vui khi tạo được thêm cơ hội việc làm cho người lao động. Anh Dũng cho biết: Thời gian tới tôi muốn đi sâu vào làm hàng xuất khẩu. Để người nước ngoài biết được người khuyết tật Việt Nam cũng sản xuất ra những sản phẩm đẹp.

Nghệ nhân Trần Văn Dũng là thanh niên tiên tiến được suy tôn bởi thành tích xuất sắc trong phong trào tuổi trẻ chung sức xây dựng nông thôn mới. Anh là niềm tự hào của người dân trong xã, trong huyện, không chỉ bởi đôi bàn tay vàng mà tấm lòng anh luôn rộng mở để mang đến niềm vui, sự thành công cho nhiều người khác. Đối với anh, hạnh phúc chính là được sẻ chia bởi giúp người cũng là giúp mình để hoàn thiện hơn.

Nữ thủ lĩnh đoàn giàu thành tích

■ HÀ DUNG

Thu nói nhà chật không có chỗ để treo hay trưng bày những tấm bằng khen, giấy chứng nhận được xếp ngay ngắn, gọn gàng khiến tôi rất ấn tượng. Lật giở những phần thưởng mang tên Trần Khánh Thu, tôi hiểu tại sao nữ thủ lĩnh đoàn lại được nhiều người khen ngợi.

Đảm trách và hoàn thành nhiều nhiệm vụ

Tiến sĩ y khoa Trần Khánh Thu sinh năm 1982, hiện công tác tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh với nhiệm vụ chuyên môn được giao là Trưởng phòng Kế hoạch Tổng hợp, Trưởng khoa Dinh dưỡng. Ngoài ra Thu còn là Ủy viên Ban Chấp hành Hội Thầy thuốc trẻ Việt Nam; Ủy viên thư ký Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh; Đảng ủy viên Đảng ủy Bệnh viện; Bí thư Chi bộ liên phòng; Phó Bí thư Đoàn Thanh niên khối các cơ quan tỉnh; Bí thư Đoàn Thanh niên Bệnh viện Đa khoa tỉnh; Ủy viên Ban Chấp Công đoàn Bệnh viện; Chủ nhiệm Câu lạc bộ thầy thuốc trẻ của tỉnh... Đã có nhiều người ái ngại nghĩ Thu là nữ giới, còn phải thực hiện thiên chức làm mẹ, làm vợ mà nắm giữ nhiều chức vụ và trọng trách như thế sợ sẽ không hoàn thành nhiệm vụ. Song bác sĩ Hà Quốc Phòng, Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Bệnh viện Đa khoa tỉnh khẳng định: Trần Khánh Thu là cán bộ trẻ có năng lực, sáng tạo, tâm huyết, ham học hỏi. Cán bộ nào, phong trào ấy, Thu luôn nỗ lực, gương mẫu nên không những bản thân “giỏi việc nước, đảm việc nhà” mà các khoa, phòng, đoàn thể Thu phụ trách hàng năm đều hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, đóng góp tích cực vào sự phát triển của Bệnh viện. Điển hình Phòng Kế hoạch Tổng hợp do Thu làm trưởng phòng luôn bảo đảm tốt việc lập và tổ chức thực hiện các kế hoạch chuyên môn bảo đảm khám chữa bệnh an toàn, hiệu quả. Đặc biệt, từ năm 2018, Bệnh viện hoạt động theo cơ chế tự chủ một phần tài chính đã ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động của Bệnh viện. Song với vai trò là Trưởng phòng Kế hoạch Tổng hợp, Thu đã tham mưu cùng ban lãnh đạo Bệnh viện đề xuất nhiều giải pháp chất lượng. Trong đó, xây dựng và triển khai thực hiện đề án khám chữa bệnh tự nguyện góp phần bảo đảm cân đối nguồn tài chính, duy trì hoạt động ổn định của Bệnh viện... Đặc biệt là Bí thư Đoàn Thanh niên Bệnh viện với gần 600 đoàn viên, Trần Khánh Thu đã làm tốt nhiệm vụ khi đoàn kết, tập hợp thanh niên tổ chức tốt công tác xây dựng đoàn, nâng cao chất lượng cán bộ đoàn, đổi mới mô hình và tổ chức hoạt động của đoàn, triển khai thực hiện các phong trào, các cuộc vận động thiết thực, ý nghĩa. Từ đó, đưa lực lượng đoàn thanh niên là nòng cốt, xung kích trong các phong trào xây dựng và đưa Bệnh viện ngày càng phát triển vững mạnh...

Thủ lĩnh đoàn gương mẫu, giàu thành tích

Tôi cùng đồng nghiệp đã từng nhiều lần chứng kiến, đưa tin các hoạt động khám chữa bệnh cũng như hoạt động phong trào đoàn thanh niên tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh, cũng đã nhiều lần tìm hiểu và viết về tấm gương Trần Khánh Thu ở một số lĩnh vực công tác. Mỗi lần

Trần Khánh Thu cùng các đoàn viên gặt lúa giúp bà con nông dân.

như thế, ấn tượng của tôi về Thu là cô bác sĩ trẻ tài năng, là nữ Bí thư đoàn luôn tràn đầy năng lượng, nhiệt huyết. Khi tham gia tổ chức các sự kiện, hoạt động đoàn, Thu là một “thủ lĩnh” luôn được đoàn viên tin tưởng, ngưỡng mộ, nhiệt tình hưởng ứng noi theo. Đặc biệt là dù rất bận mải song Thu có tinh thần ham học, trau dồi chuyên môn nghiệp vụ, lý luận chính trị không ngừng. Trong thời gian từ năm 2012 đến nay, Thu vừa học vừa làm và hoàn thành thêm 1 văn bằng 2 đại học chuyên ngành tiếng Anh, Đại học Quốc gia Hà Nội; tốt nghiệp lớp cao cấp lý luận chính trị loại giỏi; hoàn thành khóa đào tạo tiến sĩ y khoa tại Đại học Y Hà Nội với bằng khen là nghiên cứu sinh đạt thành tích xuất sắc trong học tập. Ngoài ra Thu còn trực tiếp làm chủ nhiệm và tham gia 14 công trình nghiên cứu khoa học cấp tỉnh, ngành, viện; công bố 14 công trình trên các tạp chí khoa học và hội nghị khoa học toàn quốc...

Nhiều năm theo dõi và tuyên truyền về công tác y tế và hoạt động hiến máu nhân đạo của tỉnh, tôi chứng kiến số lần hiến máu tình nguyện của Thu mỗi năm một tăng, đến nay đã là 34 lần. Thu tâm sự: Là bác sĩ, tôi hiểu nguồn máu an toàn rất quan trọng để cứu sống người bệnh kịp thời. “Giọt máu cho đi, trái tim ở lại”, vì vậy, bản thân tôi tích cực tham gia hiến máu tình nguyện và vận động các đoàn viên tích cực hưởng ứng các đợt hiến máu tình nguyện do ngành Y tế và Hội Chữ thập đỏ tỉnh tổ chức. Ngoài ra, tôi còn đề xuất và tổ chức “ngân hàng máu sống”, thành lập câu lạc bộ nhóm máu hiếm của Bệnh viện để sẵn sàng cho máu khi bệnh nhân cần cấp cứu, thu hút nhiều đoàn viên trong và ngoài bệnh viện tham gia...

Trần Khánh Thu chia sẻ thêm: Được sự tin tưởng của các đồng chí lãnh đạo và đồng nghiệp, các đoàn viên, hội viên, tôi luôn xác định cố gắng phấn đấu hoàn thành tốt nhất mọi nhiệm vụ được giao. Đặc biệt, với vai trò là Bí thư Đoàn Thanh

niên Bệnh viện có số đoàn viên đông, tôi luôn tâm niệm mình phải gương mẫu đi đầu mọi phong trào để có thể nêu gương, quy tụ thanh niên và truyền lửa nhiệt tình. Từ đó phát huy sức mạnh tuổi trẻ, đóng góp xây dựng Bệnh viện, xây dựng quê hương, đất nước. Suy nghĩ như vậy nên hàng ngày tôi luôn ý thức mình cần không ngừng trau dồi, học tập, rèn luyện, phấn đấu và cống hiến. Mặc dù công việc rất bận rộn, song tôi cố gắng sắp xếp thời gian khoa học, hài hòa, đặt ra cho mình các mục tiêu phấn đấu theo từng năm, xây dựng và duy trì nguyên tắc làm việc, học tập bảo đảm đạt chất lượng, hiệu quả. Đặc biệt luôn bám sát chương trình, chủ đề công tác đoàn và phong trào thanh niên; dành thời gian ngày nghỉ để tham gia các hoạt động tình nguyện, góp phần xây dựng hình ảnh tuổi trẻ Bệnh viện Đa khoa tỉnh nói riêng, hình ảnh thanh niên thời đại mới tâm trong, trí sáng, hoài bão lớn để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Với những nỗ lực phấn đấu không ngừng, Trần Khánh Thu có một “gia tài” là thành tích và những phần thưởng đáng nể phục. Tận tay lật đếm chồng bằng khen, giấy khen, giấy chứng nhận, phần thưởng tính từ năm 2012 trở lại đây, tôi thấy có 7 chứng nhận chiến sĩ thi đua cấp cơ sở, 1 cấp tỉnh; 12 bằng khen của tỉnh, Bộ Y tế và các bộ, ngành khen tặng. Trong đó, riêng năm 2016 Thu được tặng 3 bằng khen; năm 2015 được tặng 2 giải thưởng gồm: 10 gương mặt phụ nữ Việt Nam tiêu biểu năm 2015 của Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam; giải thưởng cán bộ, công chức, viên chức trẻ tiêu biểu toàn quốc năm 2015 của Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh; tham dự diễn đàn trí thức trẻ Việt Nam toàn cầu do Trung ương Đoàn tổ chức chủ đề “Phát huy sức mạnh trí thức trẻ Việt Nam trong kỷ nguyên 4.0”; tham gia Đại hội tài năng trẻ Việt Nam lần 2; giải thưởng tiên phong sáng tạo nghiên cứu khoa học. Tháng 4 vừa qua, Thu vinh dự tham dự hội nghị và được trao giải

Bác sĩ Giang Hoài Nam, Phó Giám đốc Bệnh viện Đa khoa tỉnh

Đồng chí Trần Khánh Thu là cán bộ trẻ trưởng thành từ phong trào đoàn thanh niên. Ngay từ thời sinh viên đã nổi tiếng bởi là sinh viên duy nhất của

Trường Đại học Y Thái Bình được Thủ tướng Chính phủ tặng bằng khen. Khi công tác ở Bệnh viện Đa khoa tỉnh, đồng chí Thu tiếp tục phát huy sức trẻ và được Ban Giám đốc tin tưởng giao nhiều nhiệm vụ chuyên môn quan trọng. Đến nay, đồng chí Thu đã có hơn 10 năm là Bí thư Đoàn Thanh niên Bệnh viện và luôn làm tốt nhiệm vụ xây dựng Đoàn vững mạnh, là cánh tay phải đắc lực của Đảng. Riêng cá nhân đồng chí Thu luôn là gương sáng để nhiều đoàn viên thanh niên trong và ngoài bệnh viện noi theo.

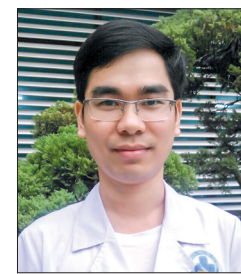
Chị Đinh Thị Hoàn, Phó Bí thư Tỉnh đoàn, Phó Chủ tịch thường trực Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh

Đồng chí Trần Khánh Thu dù ở vai trò lãnh đạo nào của tổ chức đoàn như Bí thư Đoàn Thanh niên Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Phó Bí thư Đoàn Thanh niên khối

các cơ quan tỉnh; Ủy viên thư ký Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam tỉnh hay Chủ nhiệm Câu lạc bộ thầy thuốc trẻ của tỉnh... cũng đều thể hiện là một thủ lĩnh đầy bản lĩnh, tâm huyết, đặc biệt sáng tạo, chủ động thiết kế tổ chức nhiều hoạt động phong trào đoàn thiết thực, ý nghĩa. Dưới sự lãnh đạo của Bí thư Trần Khánh Thu, Đoàn Thanh niên Bệnh viện Đa khoa tỉnh năm nào cũng là đơn vị tiêu biểu, đóng góp tích cực vào thành tích chung của Đoàn Thanh niên tỉnh Thái Bình.

Bác sĩ Nguyễn Văn Thăng, Phòng Quản lý chất lượng, Bệnh viện Đa khoa tỉnh

Là đoàn viên tôi ngưỡng mộ đồng chí Trần Khánh Thu ở tinh thần làm việc hăng say, tích cực học tập, nghiên cứu khoa học, đầu tàu gương mẫu trong mọi

phong trào đoàn. Chính vì vậy, bản thân tôi và các đoàn viên khác cảm thấy được truyền lửa, luôn tích cực vượt khó phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao và không ngừng trau dồi chuyên môn, nghiệp vụ. Đồng thời noi gương đồng chí Thu tích cực tham gia các câu lạc bộ, các hoạt động hiến máu tình nguyện; khám chữa bệnh từ thiện tại cộng đồng và các phong trào đoàn, hội khác.

thưởng “10 gương mặt thầy thuốc trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2018”. Những nỗ lực cố gắng và những thành tích tiêu biểu trong công tác của Trần Khánh Thu thời gian qua đã được lãnh đạo, Hội đồng thi đua của Bệnh viện, của ngành ghi nhận, bình xét đề nghị Thủ tướng Chính phủ tặng bằng khen.

Chúng ta đã bên nhau một thời thanh xuân ấy

■ ANH TÚ

Tuổi trẻ giống như một cơn mưa rào, cho dù bị cảm vì tắm mưa thì vẫn muốn quay lại để được đắm mình trong cơn mưa ấy thêm một lần nữa.

Có ai đó đã nói như vậy. Và chúng ta vẫn mãi chẳng thể hiểu được câu nói ấy cho đến khi đã đi qua một thời áo trắng tuổi học trò. Với nhiều người, mùa hè cũng chỉ là một trong bốn mùa của năm. Nhưng mỗi khi mùa hè đến, lòng ta lại lâng lâng với bao nỗi niềm xuyên sao, tiếc nuối bởi nỗi nhớ về những tháng ngày chia tay tuổi học trò. Ngay khi đợt nắng nóng đầu tiên của mùa hè tràn về, cũng là lúc ta hiểu rằng: lại một thế hệ học trò nữa sắp phải rời xa mái trường, tạm biệt với thầy cô, với bạn bè, với biết bao kỷ niệm thân thương của một thời cấp ba đầy sôi nổi, ngây thơ, dại khờ.

Tuổi học trò của những năm tháng ấy bởi những tất bật, vội vã chuẩn bị cho cả một kỳ thi cam go quyết định của cuộc đời mà đã chẳng kịp dừng bước chân để lắng nghe tiếng ve kêu râm rân, để ngắm nhìn cảnh phượng vĩ đã nở đỏ rực cả một góc sân trường, hay những tán bàng lằng lằng với sắc tím mộng mơ cùng câu chuyện về mối tình đầu hồn nhiên, trong trẻo, ngây thơ... Tháng 5, tháng của những mùa hoa gọi nhắc bao kỷ niệm, một mùa hương nồng nàn, tha thiết! Chỉ biết rằng, những tháng ngày cuối cùng được ở bên bạn dưới mái trường thân yêu sao trôi thật nhanh và nhiều luyến tiếc đến thế! Để rồi, đến mãi sau này, ngay cả khi đã đi qua nhiều va vấp của cuộc đời, mà mỗi lần “mùa chia tay”

đến, chạy xe ngang cánh cổng trường cấp ba, hay chỉ vô tình một tà áo trắng lướt qua cũng đã đủ làm tim ta xao xuyên bởi biết bao kỷ niệm lại ùa về...

Nhớ về thời cấp ba là nhớ những đêm thức trắng ôn bài, học đến “quên thời gian” để có thể chạm tay vào cánh cổng trường đại học. Có lẽ “đặc sản” của mỗi mùa thi là những đêm như vậy! Đứa học trò nào mặt mũi cũng bơ phờ bởi những đêm thức tới khuya, những sáng sớm dậy từ tinh mơ để ôn bài cho kịp ngày thi. Mụn trứng cá cứ thi nhau cái lớn chưa lặn, cái bé đã mọc lên phần vì tuổi dậy thì, mà cũng phần vì những tháng ngày căng thẳng ấy.

Nhớ về thời cấp ba là nhớ tiếng giảng bài ám áp, khi lên bồng xuống trầm của cô trong những giờ văn say mê, là những lần lên chép bài bạn trong giờ kiểm tra toán. Đó còn là những định luật khó đọc tên của môn vật lý hay những ký hiệu dài ngoằng của chuỗi phản ứng hóa học. Tuổi thanh xuân nơi mái trường thân yêu là những phút giây được thỏa lòng chu du vòng quanh thế giới trong giờ học địa lý và được trở về với quá khứ hào hùng của những trận đánh lịch sử, để hiểu được một thời oanh liệt của dân tộc anh hùng.

Nhớ về thời cấp ba là nhớ những đứa bạn cứ đều đặn ngày nắng cũng như ngày mưa, sáng nào cũng qua nhà gọi đi học. Rồi những lần giận nhau vì dậy muộn, làm

cả đám bạn cùng bị ghi số đầu bài vì đến trường trễ giờ. Giận dữ là vậy, rồi mà sáng hôm sau vẫn đi học cùng nhau. Những đứa học trò của một thời ngây ngô đôi lúc tự hỏi sao tuổi học trò vui tươi không thể kéo dài mãi mãi để sáng sủa ta có thể đi học cùng nhau.

Nhớ về thời cấp ba là nhớ chiếc áo đồng phục lấm lem vết mực mà cứ sau mỗi giờ kiểm tra lại càng thêm chi chít vết chọc bút bi của đứa ngồi sau hỏi bài. Nhớ chiếc quần vải đồng phục màu xanh tím than mà bây giờ có lẽ chẳng còn lứa học trò nào biết đến. Nhớ những mảnh thư được xé vội từ góc vở, truyền tay nhau quanh lớp học, mà mỗi lần bị thầy cô giáo phát hiện lại phải đứng lên đọc thật to. Nhớ những lần chia nhau cái bánh mì, gói xôi, hay hộp mì tôm cho kịp giờ vào lớp mà thấy sao lại ngon đến thế!

Nhớ về thời cấp ba là nhớ biết bao trò nghịch ngợm hoang đường không tên. “Nhất quỷ, nhì ma, thứ ba học trò”, nhưng ma và quỷ nào đã ai nhìn thấy, chỉ có lớp lớp thế hệ học trò nối tiếp nhau với những trò quậy phá tinh ranh. Mà đến mãi nhiều năm sau khi đã rời xa mái trường, những đứa học trò ấy mới biết thương thầy cô giáo đã phải phiền lòng và thầm cảm ơn những bao dung mà mình đã được nhận.

Và nhớ về những tháng ngày của thời thanh xuân ấy còn là nhớ mối tình đầu

chớm nở trong trẻo, ngây thơ. Nhớ cậu bạn cùng lớp đã nhường chiếc áo mưa trong một chiều tan trường vội vã, nhớ ánh nhìn tha thiết, tiếng cười trong veo, giòn tan trong ánh nắng hè của cô bạn cùng bàn. Tuổi thanh xuân là lứa tuổi ta bắt đầu nhạt nhẽo từng chút khao khát để xây đắp lên biết bao ước mơ, hoài bão cho riêng mình. Mà động lực của những điều lớn lao ấy đôi khi chẳng thể gọi thành tên, đó là cái nắm tay thật chặt, là tiếng hô vang: “Cố lên!”, là cái nhìn tin cậy, là lời hẹn ước rồi mai này sẽ gặp lại nhau.

Mỗi con người sẽ phải trải qua nhiều giống bão của cuộc đời trước khi đến với những phút giây an yên. Và trong những khoảnh khắc mỗi mệt vì biết bao gánh đua cuống quay, ta lại mong ước được trở về với những năm tháng tuổi thanh xuân dưới mái trường cùng phấn trắng, bảng đen, với chỗ ngồi cạnh bên khung cửa sổ nhìn ra cả khoảng trời mộng mơ có tiếng chim hót véo von, với những tia nắng xuyên qua từng kẽ lá. Rồi ta sẽ trở về dưới mái trường ấy, dù khung cảnh đã không còn như xưa, nhưng để được gặp lại thầy cô, bè bạn, để được tìm về với cảm xúc trong veo của những tháng năm tuổi học trò.

* Ảnh sử dụng trong bài: Phim “Ước hẹn mùa thu”.

Động lực của những điều lớn lao đôi khi chẳng thể gọi thành tên, đó là lời hẹn ước rồi mai này sẽ gặp lại nhau...

Chồng san sẻ việc chăm sóc con với vợ khiến vợ cảm kích vì được chồng quan tâm chia sẻ, yêu thương.

Việc nhà - trách nhiệm không của riêng ai

■ XUÂN PHƯƠNG

Mặc dù bận mải với công việc ở ban công an xã và việc trồng hoa màu nhưng ông Nguyễn Đức Quý, xã Quỳnh Hội (Quỳnh Phụ) mỗi khi về nhà vẫn “xấn tay” nấu cơm, quét nhà, dọn dẹp các phòng, trông cháu. Khi nhà chưa có máy giặt thì ông vẫn giặt quần áo cho mọi người. Ông cho biết: Vợ, con đâu cũng đi làm việc đồng, việc công ty thì mình là chồng, là cha phải chia sẻ chứ. Mỗi người một tay một chân, công việc nhà sẽ nhanh chóng hoàn thành mà ai cũng vui vẻ. Không chỉ ông mà các con trai của ông đều không nề hà việc nhà, việc bếp núc. Có khi ông và các con trai nấu nhiều món ăn ngon hơn phụ nữ trong gia đình.

Cũng như ông Quý, anh Nguyễn Văn Tuấn, xã Tây Giang (Tiền Hải) chủ động lau nhà, nấu cơm, rửa bát, chơi với con, dạy con học, cùng vợ chăm con khi con ốm. Chị Nguyễn Thị Phương, vợ anh Tuấn chia sẻ: Cả hai vợ chồng làm công nhân, nhân viên văn phòng trên thành phố Thái Bình, sáng đi làm, tối về cùng nhau, nếu như chồng không chia sẻ việc nhà thì mình không có thời gian nghỉ ngơi, chăm sóc cho bản thân. Chồng san sẻ việc nhà với vợ không chỉ khiến vợ cảm kích vì được chồng quan tâm chia sẻ, yêu thương mà còn giúp cả hai có thêm thời gian cho nhau. Lúc nấu ăn, cả hai có thể cùng nhau trò chuyện về những gì diễn ra trong ngày, những suy nghĩ của mình. Khi vợ dọn dẹp chén bát, chồng có thể dạy con học. Hai người cùng chung sức, việc nhà sẽ nhanh được thu xếp hơn là một người “đánh vật” với những công việc không tên như nấu nướng, dọn dẹp, chăm sóc con cái... Những công việc này tiêu tốn rất nhiều thời gian, thường xuyên lặp lại khiến nhiều phụ nữ phải hy sinh nhiều quyền lợi khác của mình. Khi cùng làm việc nhà, chồng cũng hiểu hơn nỗi vất vả của vợ, từ đó yêu thương vợ hơn và ý thức được hết trách nhiệm của mình trong gia đình.

Ông Quý, anh Tuấn là hai trong số rất nhiều người đàn ông sẵn sàng chia sẻ những việc không tên ở nhà với vợ. Tuy vậy, có một sự thật khá buồn, hiện nay nhiều người chồng vì vẫn giữ tư tưởng việc nhà là của phụ nữ, ngại việc hoặc ham vui nên luôn tìm cách lẩn tránh, không làm việc nhà. Họ không quan tâm sắp xếp, lo toan trong gia đình mà phó thác hết mọi công việc nhà cho vợ. Có người luôn về sớm hơn vợ nhưng không hề giúp vợ việc nhà. Về muộn, vợ cố gắng nấu cơm, dọn dẹp, tắm cho con, còn người chồng vẫn thản nhiên đi tập thể thao rồi nằm duỗi dài xem tivi. Nhiều

lần, vợ bực mình lên tiếng, chồng cũng chỉ âm ờ cho qua chuyện. Đồ dùng trong nhà để đâu chồng cũng không biết.

Chị Nguyễn Thị Phương chia sẻ thêm: Mình biết có những ông bố thấy con quấy khóc là mặc cho mẹ, vợ dỗ dành; đêm ngủ con khóc thì tự động bê chân gối sang phòng khác ngủ... Nhưng chính các anh lại cũng là người kêu ca chán đời, cơm canh không chần chu, nhà cửa không chu toàn, thời gian vợ dành cho các anh bị ít đi...

Cũng có nhiều người chồng chỉ làm vài việc nhà theo yêu cầu của vợ, còn lại cho vợ tự quản lý. Họ được gọi là những ông chồng “dễ chiều”, mặc vợ muốn làm việc nhà thế nào cũng được. Họ lý giải, do chị em ôm đồm hết việc nhà nên mệt mỏi rồi cau có. Nhưng khi chồng con làm cùng lại không ưng và đi làm lại. Chính sự mệt mỏi vì phải gắng sức, khiến chị em cảm thấy bất công và làm không khí gia đình thêm căng thẳng. Không những thế, vì quên chăm sóc bản thân, họ trở thành người không đi kịp thời đại, dễ khiến bạn đời cảm thấy không được “sang vì vợ”.

Cũng chính từ thực tế nêu trên mà vừa qua Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh đã

VIỆC NGƯỜI CHỒNG CÙNG THAM GIA LÀM VIỆC NHÀ VỚI VỢ KHÔNG CHỈ GIẢI PHÓNG SỨC LAO ĐỘNG CHO PHỤ NỮ MÀ CÒN LÀ CÁCH THẮT CHẶT THÊM MỐI QUAN HỆ VỢ CHỒNG, THỂ HIỆN TRÁCH NHIỆM CỦA NGƯỜI CHỒNG VỚI GÁNH NẶNG MÀ NGƯỜI PHỤ NỮ ĐANG MANG TRÊN VAI.

phối hợp với Học viện Phụ nữ Việt Nam tổ chức tọa đàm về thực trạng và lượng hóa giá trị công việc chăm sóc trong gia đình. Các đại biểu đã tập trung thảo luận, đánh giá về vai trò và giá trị của công việc chăm sóc không được trả lương; thực trạng phân công công việc nhà ở địa phương và xã hội hiện nay; giáo dục công việc nhà cho con cái; tình hình thực hiện văn bản chính sách, luật pháp và các hoạt động liên quan đến công việc chăm sóc không được trả lương; nhận thức của người chồng về công việc gia đình; sự hỗ trợ của các công cụ thông minh trong

việc nhà... Buổi tọa đàm nhằm mục đích để nhận diện vấn đề lao động trong gia đình một cách toàn diện, xác định thực trạng chung các công việc trong gia đình và vai trò của các thành viên trong gia đình, từ đó hướng đến việc lượng hóa các giá trị công việc gia đình ra giá trị kinh tế. Đây là cơ sở khoa học để đề xuất các giải pháp phù hợp nhằm đẩy mạnh công tác truyền thông về ý nghĩa của công việc gia đình cũng như giá trị của người đảm nhiệm chính công việc trong gia đình, hướng tới gia đình bình đẳng, hiện đại.

Để ngôi nhà trở thành tổ ấm, điều chắc chắn là các thành viên trong gia đình cần chủ động chia sẻ với nhau mọi công việc trong gia đình và cùng vun vén, có trách nhiệm xây dựng hạnh phúc. Quan trọng hơn cả là người phụ nữ cần tự nhận thức được vai trò và đóng góp của mình để lôi cuốn gia đình mình và cộng đồng cùng thay đổi cách nhìn và hành động, vừa để chia bớt gánh nặng, vừa để mọi người có thói quen làm việc, chia sẻ với nhau và xây dựng nền nếp gia đình. Bởi hạnh phúc không bắt nguồn từ những điều to lớn mà ở ngay trong sự sẻ chia, vun vén nhỏ nhặt trong cuộc sống hàng ngày.

Ông Nguyễn Đức Quý thường xuyên giúp vợ các công việc trong gia đình.

Qua đình nghe nét bút

■ QUANG VIỆN

Quần thể kiến trúc đa thần giáo (đình, đền, chùa, miếu) của làng La Miên xưa, nay là làng La Vân, xã Quỳnh Hồng, huyện Quỳnh Phụ còn bảo lưu khá nhiều tác phẩm nghệ thuật độc đáo như điêu khắc trên đá và trên gỗ... Đặc biệt, di tích còn lưu giữ nhiều di sản văn hóa Hán Nôm có giá trị về mặt lịch sử và văn hóa không chỉ của riêng vùng đất Thái Bình mà còn có tầm ảnh hưởng sâu rộng quốc gia...

Cụm đình, đền, chùa La Vân, xã Quỳnh Hồng (Quỳnh Phụ).

Cụm di tích La Vân có số lượng văn bản Hán Nôm được đánh giá nhiều vào bậc nhất của tỉnh, có người ví von như một “vựa” chữ. Di sản văn hóa Hán Nôm cụm đình, đền, chùa La Vân được bảo tồn dưới dạng vải, giấy gió, gỗ, đá và đất nung, đó là các loại câu đối, đại tự, cuốn thư, bài vị, thần tích, sắc phong, bia đá, chuông, khánh đồng, gốm, sứ... Sứ cũ ghi vào năm 1632 với sự đóng góp của nhân dân La Miên và nhân dân khắp vùng trong cả nước, đặc biệt là hai ông Nguyễn Văn Lâm và Nguyễn Gia Khánh là người làng La Miên làm quan tại Kinh đô Thăng Long đã quyên góp được 1.700 cân tiền và đồng nguyên chất để trùng tu ngôi chùa Thủ và Am Bảo Long thờ quốc sư Nguyễn Minh Không (tức Nguyễn Chí Thành) tại làng La Miên (nay là thôn La Vân) cho đến năm 1682 chùa Thủ và Am Bảo Long tiếp tục được mở rộng tạo nên khu quần thể kiến trúc đình, đền, chùa khá độc đáo ở làng La Vân.

Thông qua các văn bản Hán Nôm còn lưu giữ ở La Vân cho thấy cách ứng xử của tiên nhân với Hán Nôm rất trân trọng và phong phú dưới dạng kiểu chữ Chân, Triện, Khải phản ánh những nội dung khác nhau qua các thời kỳ lịch sử của vùng đất La Miên, đặc biệt là những thiên thần, nhân thần có công lao với

dân tộc trong việc trùng tu, tôn tạo quần thể di tích lịch sử văn hóa đình, đền, chùa La Miên qua các thời kỳ. Di tích còn bảo lưu 13 đôi câu đối bằng gỗ, trong đó có 3 đôi khảm trai, 4 bức đại tự, 1 chuông, 1 khánh đồng thời Nguyễn; 1 bài vị, 50 bia đá, 3 bia hậu, 1 hương đài thời Lê. Ngoài ra còn 20 bia hiệu loại nhỏ hiện tại đã mờ mòn nét chữ, di tích còn bảo lưu 22 sắc phong có niên đại từ thế kỷ XVII đến cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX. So với hệ thống di tích lịch sử, văn hóa trong toàn tỉnh thì cụm di tích La Vân có số lượng văn bản Hán Nôm cao vào bậc nhất. Ông Vũ Đức Thơm, nguyên Giám đốc Bảo tàng tỉnh cho biết: Sắc phong bằng chữ Hán (thường gọi là chữ Nho) của triều đình phong kiến cho di tích thường được làm bằng loại vải đặc biệt hoặc giấy gió chất lượng cao. Hiện tại, các loại sắc phong còn lưu giữ tại cụm di tích La Vân từ thế kỷ XVII vẫn còn gần như nguyên trạng. Có thể phân loại các sắc phong trong cụm di tích La Vân thành hai loại; loại sắc phong thời Hậu Lê và loại sắc phong thời Nguyễn. Cùng với sắc phong là thần tích cũng được viết bằng chữ Hán, mực nho trên giấy gió và chữ Hán khắc trên bài vị, đại tự bằng gỗ quý lưu tại tòa thánh của di tích là những di sản Hán Nôm có giá trị nghiên cứu và có giá trị

cao về mỹ thuật và điêu khắc cho những người nghiên cứu, học viết và thực hành thư pháp. Khi tiếp cận với các di sản văn hóa Hán Nôm độc đáo ở La Vân nhiều nhà nghiên cứu cũng tìm thấy chất liệu tranh, nét sữ và họa tiết long vân, hoa văn trang trí của các di sản văn hóa đầy ý nghĩa khơi nguồn cảm hứng sáng tạo. Các văn bản chữ Hán khắc trên gỗ như các bức đại tự, cuốn thư, câu đối lại là những tài liệu có giá trị trực quan giúp ích cho người học chữ Hán Nôm và thực hành thư pháp. Câu đối lòng máng, câu đối bản, chữ khắc nổi hoặc khắc chìm từ 7 đến 13 chữ một vế. Đáng quý là 13 đôi câu đối, trong đó có 3 đôi câu đối khảm trai ca ngợi tài cao, đức trọng của thánh tổ Nguyễn Minh Không được treo trang trọng ở tòa thánh. Đại tự “Quốc sư từ” và “Phật sinh thiên nam” với cách thể hiện những nét chữ bay bổng nhưng mềm mại, ý nghĩa sâu xa gợi sự liên tưởng tới nguồn gốc của di tích và các nhân thần được thờ ở đây. Ông Nguyễn Văn Siêng sinh ra ở La Vân, ngay từ bé ông đã mê mẩn nét chữ “xổ” ngang, “xổ” dọc biết hình mà không biết nghĩa này, ông đã bỏ nhiều công sức giống dựng câu lạc bộ thư pháp Hán Nôm thu hút đông đảo người tham gia, trong đó có nhiều bạn trẻ tạo điều kiện thực hành thư pháp ở cụm di tích

Nhà thư pháp Trần Quốc Trí, Câu lạc bộ UNESCO thư pháp Việt Nam

Tôi đã nhiều lần về thăm, nghiên cứu và thực hành thư pháp tại cụm di tích đa thần giáo La Vân, xã Quỳnh Hồng, huyện Quỳnh Phụ, tôi rất ngưỡng mộ nhân dân làng La Vân và cán bộ xã Quỳnh Hồng trong việc phục hồi vốn văn hóa của cha ông ta để lại. Đồng thời ghi dấu ấn tinh thần nổi nghiệp tiên nhân để tiếp thu những tinh hoa của người xưa để lại, cũng là thực hiện những di huấn của bậc tiền bối mà trong các đình, chùa, miếu mạo còn lưu lại qua các di tích hoành phi, câu đối để cho mọi người thấy được chúng ta học và thực hành thư pháp không phải chỉ để biểu diễn mà thực hành thư pháp còn để bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa cha ông để lại hàng ngàn năm qua.

Nhà thư pháp Nguyễn Văn Siêng, thôn La Vân, xã Quỳnh Hồng, huyện Quỳnh Phụ

Tôi rất vinh dự khi được sinh ra và lớn lên ở La Vân, địa danh có cụm di tích đình, đền, chùa thờ quốc sư Nguyễn Minh Không thế kỷ XII, ông là cao tăng được vua Lý phong quốc sư và là người có công lao to lớn với vương triều Lý trong việc trị thủy, chống giặc ngoại xâm và mở mang vùng đất lưu vực sông Hồng. Ở làng tôi, quốc sư được tôn vinh là vị tổ sư của nghề đúc đồng và bèo hoa dâu nổi tiếng La Vân do vậy bức hoành ở đền La Vân ghi rõ là “Quốc sư từ”. Di sản văn hóa Hán Nôm được lưu giữ tại di tích là nguồn cảm hứng vô tận cho tôi và bao người yêu thích thư pháp trong và ngoài nước tìm về thực hành thư pháp vào dịp lễ hội tháng 3 âm lịch hàng năm.

Ông Nguyễn Duy Đông, thôn Thượng, xã Quỳnh Sơn, huyện Quỳnh Phụ

Từ bé tôi đã được biết đến cụm di tích đa thần giáo La Vân nổi tiếng với kho chữ Hán Nôm và sự tích bèo hoa dâu như trong cổ tích. Quỳnh Sơn quê tôi hiện bây giờ vào tháng 3 âm lịch bèo hoa dâu vẫn “hóa” ở bờ ruộng, bờ ao làng xanh mướt.

La Vân và có thể tìm thấy ở đây cách bố cục, hoa văn, kích thước chữ, nên then hay sơn thếp trên các câu đối, đại tự, đặc biệt hệ thống các bia đá ở cụm di tích La Vân là kho tàng phong phú về di sản Hán Nôm. Tại tòa bái đình còn bảo lưu 6 bia đá có niên đại từ thế kỷ thứ XVII đến đầu thế kỷ XVIII, trong đó có ba bia Hậu niên đại Đức Long 1653, Vĩnh Thịnh 1709, Long Đức 1735 ghi công những người hảo tâm tiến cúng bạc, tiền, ruộng vườn xây dựng đình, đền, chùa La Miên và ba tấm bia ghi quá trình tu bổ, tôn tạo đình, đền, chùa và sự tích quốc sư Nguyễn Minh Không...

Cụm di tích đình, đền, chùa La Vân được xếp hạng di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia năm 1995, nơi đây thờ quốc sư Nguyễn Minh Không thế kỷ XII, ông là cao tăng được vua Lý phong quốc sư và là người có công lao to lớn với vương triều Lý trong việc trị thủy, chống giặc ngoại xâm và mở mang vùng đất lưu vực sông Hồng. Ông còn được tôn vinh là vị tổ sư của nghề đúc đồng và bèo hoa dâu nổi tiếng La

Vân. Từ đầu thế kỷ XI, nhà Lý bắt đầu chăm lo đến việc giáo dục thì chữ Hán vẫn là loại hình văn tự chính thống trong giáo dục, khoa cử. Phải đến thế kỷ XIII chữ Nôm mới được hình thành. Nhà Lý từ thế kỷ thứ XI đến đời Trần thế kỷ XIV thì hệ thống chữ Nôm mới thực sự hoàn chỉnh và được sử dụng rộng rãi. Sứ sách ghi lại một số tác phẩm đã được viết bằng chữ Nôm thời Trần có cuốn “Thiên Tông Bản Hạnh” và đến thế kỷ XVIII - XIX chữ Nôm đã phát triển tới mức cao “át” cả địa vị chữ Hán. Các tác phẩm nổi tiếng như lịch Tây Sơn hay khoa thi hương dưới thời Quang Trung (1789) đã yêu cầu thí sinh làm bài thi bằng chữ Nôm. Truyện Kiều của Nguyễn Du cũng được viết bằng chữ Nôm. Cho đến những thập niên đầu thế kỷ XX, chữ Hán cùng với chữ Nôm là hai loại hình văn tự được dùng trong mọi lĩnh vực xã hội và đã để lại một di sản đồ sộ trong đó cụm di tích đình, đền, chùa, miếu mang phong cách đa thần giáo ở La Vân, xã Quỳnh Hồng, huyện Quỳnh Phụ là một điển hình.

PHÁO ĐÀI ĐỒNG BẰNG

■ BÚT NGŨ
Thành phố Thái Bình

Tuyên ôm đầu, mắt nhắm lại. Những câu nói rời rạc của vợ, anh nghe sợ hơn câu nói gay gắt của ông Chính... “Giời đất ơi, sao mà mình cực đến thế này. Biết thế này, mình lấy vợ làm gì cho khổ vợ, khổ con”... Tuyên gục trán vào đầu gối. Họng Tuyên như có cái gì chẹn ngang. Miếng khoai ngứa ăn dở vẫn cầm ở tay. Đói mà không nuốt được. Nước mắt anh trào ra.

8

Cuối tháng 1 năm 1950.

Làng Nguyễn hồi hả đổ ải, cấy chiêm. Cấy mau cây lúa xuống đồng, cho yên một việc để còn lo đánh giặc, tránh giặc. Trong lúc ấy có những tin đưa về làm sốt ruột, sốt gan.

Trong vòng hai tháng gần đây, giặc đổ bộ hai mươi nhăm lần vào các xã ven sông Luộc, sông Hồng, địa phận Thái Bình.

Ngày 30 tháng 12 năm 1949, ba trăm giặc từ Hưng Yên kéo sang nhà thờ Quỳnh Lang, dò đường thử thách.

Ngày 4 tháng 1 năm 1950, một trăm tên, có máy bay bà già chỉ đường, từ Ninh Giang sang Phụ Dực, cướp của cải, bắt một số thanh niên.

Tuyên xếp mạ đây lên tận óc quang, gánh ra cho Nuôi và bà Sen cấy. Tuyên muốn làm gọn hôm nay cho xong việc nhà. Vì còn bao nhiêu việc chuẩn bị chiến đấu đang dở dang. Đoạn đường 10 phá chưa xong. Chiếc ụ đầu cầu Nguyễn đắp nửa vơi. Những thân cây làm cốt ụ còn chia ngọn chia cành lên trời. Mấy chiếc cổng làng đã trông đụp trong ngoài bằng những bụi tre, vẫn thấy mỏng manh. Giao thông hào, hôm đào tưởng đã sâu, nay chưa thấy được, đạn trung liên bắn rê có thể sạt chồm đầu người... ôi chà, bao nhiêu là việc.

- Anh Tuyên ơi! Bình tĩnh thế nào đấy? Khéo mất tết với chúng nó.

Ông Soạn kéo dây mũi cho con trâu vạt phải, mắt chăm

chăm nhìn đám đất và rác cộn dưới hàng rặng bừa. Thấy Tuyên gánh mạ chạy qua, ông hỏi với.

Tuyên vẫn rảo bước:

- Cứ cắm chắc mất tết, ông ạ!

Ở ruộng bên, một bà cụ sồn sồn giục con gái:

- Cấy dốc lên, xong còn về tản cư tản canh thế nào? Cha tiên nhân bố nó, phen này rồi xê đàn, tan ghé!

- U làm gì mà rối lên thế! - Cô con gái khê gắt, tay cô ra mạ nhanh hơn.

Tuyên ném những đóm mạ xuống ruộng, lắng nghe vợ phàn nàn với bà Sen:

- Các cô ấy chân son mình rồi, xuống hầm xuống hố được. Cháu vương vùi con thơ xuống làm sao. Nó khóc oe oe...

Một nỗi lo ập đến với Tuyên. Anh nhìn vợ. Gái đề ít ra đồng, da dẻ có phân trắng trẻo, vóc người đầy hơn, đôi má bầu bầu... Giặc đến, cái lo nhất là bảo vệ đám phụ nữ trẻ có con thơ. Chỉ còn cách đi tản cư, hoặc ngõ lẩn với các bà già.

Tuyên toan cất gánh đi, bỗng nghe tiếng ù... ì... ì... phía trên đường 10. Anh ngược nhìn lên. Một cái chấm trắng bệch lơ ra sau lớp mây xám. Cái chấm ấy lượn những vòng hẹp ở ngã

ba Độ. Rồi chiếu theo đường 10, lượn những vòng rộng hơn, nghiêng nghiêng ghé ghé xuống khu các nhà thờ Phương Xá, Rí, Gò... Chiếc mo-ran hai tầng cánh.

Ông Soạn ngừng bừa, đứng sững giữa ruộng, mắt hấp háy nhìn lên:

- Đèo mẹ cái con bà già này, nó đến là sinh sự đấy.

- Nó phụt cái gì đằng đuôi? - Có người nào kêu lên.

- Cẩn thận, nó hay ném lựu đạn đấy!

Tuyên chăm chú nhìn phía đuôi máy bay. Những chấm li ti, lúng liếng tỏa rộng như đàn ruồi bay.

Chiếc bà già lượn xuống Đồng Năm, rồi xuống thị xã. Không ai nhìn theo nó. Người ta để ý những cái nó phụt ra mỗi lúc rơi nhanh. Những mảnh giấy chao đi, chao lại bằng hai ngón tay, rồi bằng bàn tay, rơi tới tấp xuống sông, xuống các bụi tre, mái nhà, xuống đồng làng Nguyễn. Một tờ rơi trước mặt Tuyên, chúc xuống ruộng bùn đục ngầu, thấm nước ướt rượt. Mảnh giấy in một cái mặt béo núc ních, tóc chải mượt mà. Dưới cái mặt ấy để bốn chữ “Quốc trưởng Bảo Đại”.

Ông Soạn ngược nhìn Tuyên:

- Nó thả cái chó gì đấy?

- Bảo Đại! - Tuyên bước lại bên ông Soạn, chìa tờ giấy.

- Bảo Đại à? Xem mặt mũi thế nào nào? Ái chà, béo nhĩ. Sâm nhưng quế phụ xoi lăm vào - Ông Soạn nghiêng mắt nhìn qua rồi bước vội theo trâu.

Tuyên lật mặt sau truyền đơn, đọc lướt:

Lời hiệu triệu của Quốc trưởng Bảo Đại

Hỡi dân chúng vùng Trung châu Bắc Việt!

Những tháng gần đây, quân đội quốc gia Việt Nam đã phối chiến cùng quân đội Pháp, tiến hành bình định nhiều tỉnh vùng duyên hải. Nam Định, Bùi Chu, Phát Diệm, Hải Dương, Hưng Yên, Hà Nam, đã lần lượt nằm dưới quyền kiểm soát của quốc gia, có sự tương hỗ của các lực lượng hải, lục, không quân Pháp.

Hãy làm mọi việc cần kíp, để chờ đón và hiệp tác với quân đội quốc gia, dựng kiến trúc một quốc gia Việt Nam độc lập.

Tuyên vo tờ giấy tròn như quả táo, ném tộp xuống hố chân trâu. Giặc sắp đánh rồi. Hôm xưa đồng chí Thế đã về Nguyễn Xá rà lại những việc chuẩn bị chiến đấu. Mười hai khẩu súng được lau chùi, đảm bảo loạt đạn đầu

nã vào giặc phải giòn già. Những thước dây mìn được kiểm tra phòng đứt gãy. Mã tấu mài sắc lẹm, phát ngang cây chuối một nhát đứt phăng... Chiều nay đụp thêm vài hàng tre gai nữa vào cánh gà cổng. Đêm nay đắp bằng xong ụ đầu cầu Nguyễn, cắt đứt đoạn đường 10...

Một loạt việc hiện lên trong đầu Tuyên. Toàn những việc phải làm ngay. Những việc đã làm cật lực, ròng rã mấy tháng trời mà xem lại vẫn chưa chu đáo. Rồi đây đánh nhau thực sự, không hiểu còn bận bịu đến đâu?...

- Anh Tuyên ơi!

Từ trên đường 39, Chuyển gọi, tay cầm tờ truyền đơn bước nhanh lại:

- Nó thả cái này, anh biết chưa?

- Rồi.

- Kiểu này là nó đánh đến nơi.

Tuyên lên đường. Hai người ngồi xuống vệ cỏ, dưới gốc bàng. Chuyển tỉ mẩn cuộn tờ truyền đơn giấy Mỹ dày cứng làm cái ống điếu, mắt nhìn về làng:

- Không biết nay mai nó đánh thế nào? Mình đánh lại ra sao?

Tuyên cũng nhìn về làng. Anh bản khoăn như Chuyển. Toàn quốc kháng chiến đã bốn năm. Nhiều người đánh giặc tay đã thành chai. Mình thì mới bắt đầu. Vạn sự khởi đầu nan. Sự đánh giặc khởi đầu càng khó. Không biết rồi đây Tuyên sẽ chỉ huy đánh giặc thế nào. Lâu nay có tập đánh trận giả, nhưng vào đánh thật có giống như đã tập không?... Tuyên trả lời câu Chuyển vừa hỏi, cũng là để giải đáp bản khoăn cho mình:

- Cứ bình tĩnh. Cả tỉnh đánh giặc chứ riêng gì làng mình. Cả tỉnh đánh được, làng mình đánh được!

Chuyển chum môi cho khói thuốc ra dần dần, tai lắng nghe. Anh nói sang việc khác:

- Ông cụ nhà tôi định xin lên Nông hội huyện đấy. Anh biết chưa?

Ảnh minh họa

(còn nữa)

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, các cộng tác viên là phóng viên đài TTTH các huyện Vũ Thư, Kiến Xương, Thái Thụy, Đông Hưng, Hưng Hà vẫn thường xuyên và tích cực gửi tin bài cộng tác với Báo Thái Bình. Ngoài ra, tòa soạn còn nhận được tin, bài của các cộng tác viên khác trong và ngoài tỉnh.

Thực hiện công điện khẩn của UBND tỉnh về phòng, trừ sâu bệnh, cộng tác viên Hà Thanh (Đài TTTH Vũ Thư) đưa tin: Xã Tân Phong (Vũ Thư) phun trừ sâu bệnh cho 100% lúa xuân bằng các loại thuốc đặc hiệu phòng, trừ đạo ôn và rầy. 370ha lúa xuân của địa phương cơ bản sạch sâu bệnh, phát triển tốt. HTX đã đẩy mạnh tuyên truyền xã viên thực hiện phun các loại thuốc đặc hiệu như Prevathon, Takumi kết hợp thuốc trừ đạo ôn và rầy...

Dư luận dành nhiều sự chia sẻ trước nỗi gian nan của người chăn nuôi lợn trước bệnh dịch tả lợn châu Phi, bên cạnh các cơ quan, đơn vị, các doanh nghiệp cũng "xắn tay" chia sẻ với người chăn nuôi. Cộng tác viên Bùi Hảo Trường (Công ty Điện lực Thái Bình) đưa tin: Công ty Điện lực Thái Bình hỗ trợ người chăn nuôi lợn. Tin cho biết: Tiếp nối nét văn hóa của ngành điện, Công ty Điện lực Thái Bình một lần nữa khẳng định trách

nhiệm xã hội của mình khi tích cực tham gia hỗ trợ tiêu thụ thịt lợn giúp người chăn nuôi vượt qua khó khăn, ổn định sản xuất... Cùng chủ đề, cộng tác viên Tô Phương (Đài TTTH Đông Hưng) đưa tin: Các tổ chức công đoàn và Công an huyện Đông Hưng tiêu thụ thịt lợn giúp người chăn nuôi. Tin cho biết: 203 tổ chức công đoàn ở huyện Đông Hưng đã phát động đoàn viên, công nhân lao động tiêu thụ kỳ xuất bán cho các hộ chăn nuôi trên địa bàn. Ngoài việc hưởng ứng với mức mỗi đoàn viên tiêu thụ 10kg lợn hơi, nhiều đoàn viên còn ủng hộ với mức cao hơn. Công an huyện Đông Hưng đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền để cán bộ, chiến sĩ hiểu rõ mục đích, ý nghĩa của việc tiêu thụ thịt lợn giúp người chăn nuôi ổn định sản xuất. Đồng thời, vận động gia đình, người thân và nhà ăn đơn vị tăng cường tiêu thụ thịt lợn... Cộng tác viên Lê Trung (Đài TTTH Vũ Thư) đưa tin: 41/41 HTX trên địa bàn huyện Vũ Thư sau khi chuyển đổi hoạt động theo Luật Hợp tác xã năm 2012 đang duy trì hoạt động hiệu quả. Tin cho biết: Tổng nguồn vốn hoạt động các HTX đạt 132,256 tỷ đồng, doanh thu bình quân mỗi HTX đạt gần 1,5 tỷ đồng/năm.

Lĩnh vực văn hóa - xã hội, cộng tác viên Vũ Đông (Đài TTTH Kiến Xương) đưa tin: Liên đoàn Lao động huyện Kiến Xương tổ chức lễ công bố thành lập công đoàn cơ sở tại Công ty TNHH Phúc Kiến (cụm công nghiệp Vũ Ninh). Tin cho biết: Phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở là nhiệm vụ trọng tâm trong công tác xây dựng tổ chức công đoàn vững mạnh. Qua đây góp phần giúp công đoàn cơ sở thực hiện tốt hơn chức năng đại diện chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng cho người lao động. Cộng tác viên Tiên Dung (Đài TTTH Vũ Thư) đưa tin: Huyện Vũ Thư nhân rộng mô hình địa chỉ xanh tình nguyện. Tin cho biết: Mô hình địa chỉ xanh tình nguyện được Huyện đoàn Vũ Thư triển khai từ đầu năm 2019 với mục đích sẻ chia, giúp đỡ về vật chất, tinh thần cho hộ nghèo có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn và học sinh nghèo vượt khó trong học tập. Đến nay, 30 đoàn thanh niên xã, thị trấn trong huyện đăng ký tham gia mô hình với số "địa chỉ xanh" được nhận hỗ trợ là 62 địa chỉ, trong đó có 35 địa chỉ được nhận hỗ trợ hàng tháng.

Chủ đề quốc phòng, an ninh, cộng tác viên Thành Đô (Bộ CHQS tỉnh) có tin: Bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh cho đối tượng 3. Tin cho biết: Bộ CHQS tỉnh tổ chức khai mạc lớp bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh cho hơn 200 cán bộ thuộc đối tượng 3

là trưởng, phó phòng, ban, ngành các huyện, thành ủy, đại biểu HĐND các huyện, thành phố. Trong thời gian tập trung, học viên sẽ được nghiên cứu 15 chuyên đề về đường lối, quan điểm của Đảng, Nhà nước với công tác quốc phòng, an ninh; chiến lược phát triển kinh tế gắn với củng cố quốc phòng, an ninh; công tác đối ngoại quốc phòng; phòng, chống "diễn biến hòa bình", bạo loạn lật đổ...

Ngoài các tin, bài, ảnh của các cộng tác viên gửi về tòa soạn đã được sử dụng, số còn lại vẫn đang được nghiên cứu, sử dụng cho các chuyên mục, chuyên trang. Tòa soạn đề nghị các đồng chí cộng tác viên đài TTTH các huyện, thành phố tích cực đưa tin, viết bài cộng tác về lĩnh vực kinh tế, đầu tư, phòng, trừ sâu bệnh trên lúa xuân; phòng, chống bệnh dịch tả lợn châu Phi và tái đàn sau dịch bệnh...

Các đồng chí cộng tác viên và bạn đọc có tin, bài gửi về tòa soạn cần có ảnh minh họa gửi kèm (từ 3 - 5 ảnh) theo nội dung để tòa soạn tiện xác minh thông tin và sử dụng cho quá trình biên tập. Rất mong nhận được nhiều tin, bài, ảnh cộng tác của các đồng chí và các bạn qua địa chỉ email: toasoan@baothaibinh.com.vn hoặc gửi trực tiếp qua địa chỉ: Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình.

Trân trọng!

3 KHÔNG
ĐƯỜNG HÓA HỌC
CHẤT BẢO QUẢN
MÀU TỔNG HỢP

Biba Bibô
Sữa gạo

Rice MILK

Dinh dưỡng từ thiên nhiên

www.huongsen.com.vn

ĐẠI VIỆT

ĐƯỢC NẤU THEO
LUẬT BIA TINH DÒNG
CỦA ĐỨC NĂM 1516

ĐẠI VIỆT
LAGER
ALC. 4.7% VOL

ĐẠI VIỆT
SUPER PREMIUM
THE ORIGINAL QUALITY
ALC. 5% VOL